

David 1: roeping

Lezing: 1 Samuël 16:1-13

- Lezing: 1 Samuël 16:1-13

¹De HEER vroeg aan Samuel: 'Hoe lang blijf je nog treuren om Saul, die Ik als koning van Israël verworpen heb? Kom, vul je hoorn met olie en ga voor Mij naar Isai in Betlehem, want een van zijn zonen heb Ik als koning uitgekozen.' ²'Hoe kan ik dat nu doen?' wierp Samuel tegen. 'Saul zal me vermoorden als hij het hoort.' De HEER antwoordde: 'Neem een jonge koe mee en zeg dat je bent gekomen om de HEER een offer te brengen. ³Nodig Isai uit voor het offermaal, dan zal Ik je laten weten wat je doen moet. Wie Ik je aanwijs, die moet je voor Mij zalven.' ⁴Samuel deed wat de HEER had gezegd. Toen hij in Betlehem aankwam, kwamen de oudsten van de stad hem geschrokken tegemoet en vroegen: 'Uw komst is toch geen slecht teken?' ⁵'Wees gerust,' antwoordde Samuel. 'Ik ben gekomen om de HEER een offer te brengen. Reinig u en neem met mij deel aan het offermaal.' Ook Isai en zijn zonen nodigde hij uit, en aan hen voltrok hij persoonlijk de reiniging. ⁶Bij hun aankomst viel zijn oog meteen op Eliab, en hij zei bij zichzelf: Hij die daar klaarstaat is vast en zeker degene die de HEER wil zalven. ⁷Maar de HEER zei tegen Samuel: 'Ga niet af op zijn voorkomen en zijn rijzige gestalte. Ik heb hem afgewezen. Het gaat niet om wat de mens ziet: de mens kijkt naar het uiterlijk, maar de HEER kijkt naar het hart.' ⁸Toen riep Isai Abinadab en stelde hem aan Samuel voor, maar die zei: 'Ook hem heeft de HEER niet gekozen.' ⁹Isai stelde Samma voor, maar weer zei Samuel: 'Ook hem heeft de HEER niet gekozen.' ¹⁰Zo stelde Isai zijn zeven zonen aan Samuel voor, maar telkens zei Samuel dat dit niet degene was die de HEER gekozen had. ¹¹'Zijn dit alle zonen die u hebt?' vroeg hij. 'Nee,' antwoordde Isai, 'de jongste is er niet bij, die hoedt de schapen en de geiten.' Toen zei Samuel tegen Isai: 'Laat hem hier komen. We beginnen niet aan de maaltijd voordat hij er is.' ¹²Isai liet hem halen. Het was een knappe jongen met rossig haar en sprekende ogen. En de HEER zei: 'Hem moet je zalven. Hij is het.' ¹³Samuel nam de hoorn met olie en zalfde hem te midden van zijn broers. Van toen af aan was David doordrongen van de geest van de HEER. Daarna vertrok Samuel weer naar Rama.

Preek

Lieve mensen,

Afgelopen dinsdag werd Sinead O'Connor begraven. Een prachtige zangeres. Zo puur, zo rauw. Zo kwetsbaar tegelijk. En de inhoud. Confronterend. Protest. Tegen macht. Tegen religieus misbruik. Dat kwam haar op veel kritiek te staan. Maar het was haar roeping. Door wat ze meegemaakt heeft en door haar grote bereik kon ze niet anders.

In de krant van woensdag stond een interview met Typhoon. Hij zegt, als het over de EO-jongeredag gaat:

Slide: Op zo'n podium sta ik niet voor mijzelf, het is een talent dat ik heb gekregen.

Je zou kunnen zeggen: het is zijn roeping.

En als ik naar meer gewone mensen kijk. Ik zie mensen die opgeleid zijn in het een. Maar die een baan en een carrière vinden in iets heel anders. Zelf had ik op school als profiel Natuur en Techniek. En een hekel aan talen. Niet echt voorgesorteerd om predikant te worden.

Hoe werkt roeping? Wat is roeping? Daarover gaat het in deze eerste preek over David.

Waar je terecht komt is niet altijd waar jij het zelf gedacht had. David was de jongste zoon van Isai. Isai was de kleinzoon van Ruth en Boaz. Dus een beroemde familie. Maar ja, je plek in het gezin is bepalend. David heeft zeven broers boven zich. Ze wonen in Betlehem tussen de velden van Efrata. Hij is, als jongste van het gezin bestemd om de minste aansprekende klusjes te doen. Schaapherder. Later, in de tijd van Jezus, is dat nog steeds één van de laagst ingeschaalde beroepen. Dat gaat zijn levensvulling zijn. En dat ziet hij ook als zijn roeping! Dat weten we omdat hij, nadat hij tot koning is gezalfd, toch gewoon weer terug gaat naar de schapen. Voor nu is dat zijn taak.

En dat is een eerste les die je kan trekken: de taak die je gegeven wordt. Op dit moment. Dat is roeping. Niet te verheven doen. Niet voorbehouden aan bijzondere functies. Nee, als de wekker 's morgens gaat en je moet gaan vakkenvullen bij de Dirk. Dan is dat op dat moment jouw roeping. Zo werkt het volgens mij heel concreet. De taak waar je 'ja' tegen gezegd hebt. Die zo goed mogelijk uitvoeren. En dat zijn vaak meerdere taken in een fase van je leven. Werk, gezin, studie, vrienden. Overal ligt roeping.

En daarin verandert in de loop van de tijd een en ander. Ik ken niemand die *blijft* vakkenvullen. Taken gaan op een gegeven moment voorbij. Als je contract verloopt. Of je gaat iets nieuws beginnen. Je studeert af. Krijgt een relatie. Gaat met pensioen. Het kan dus veranderen. Samuël wordt naar Betlehem gestuurd om iemand tot koning te zalven. Dat is Samuëls roeping voor dat moment. En hij sputtert wat. En hij hangt nog in teleurstelling dat Saul mislukt is als koning. Het is verdrietig als plannen niet doorgaan. Je had het zo goed bedacht. Maar God roept hem weg bij zijn frustratie.

God roept hem ook weg bij zijn eerste oordeel. Eliab, de oudste. Een man vol kracht en uitstraling. Samuël wil de zalfolie al tevoorschijn halen. Maar God leert hem een les. Ga niet meteen af op wat je ziet. Probeer je oordeel even op te schorten. Probeer dieper te kijken. Ook even te wachten. Ik maak je wel duidelijk wie het moet zijn. Lessen voor jou en mij als het gaat om de weg die je moet gaan. Raak niet gefrustreerd. Laat ruimte voor correctie. Geef God de tijd om je de weg te wijzen.

En zo komen zeven zonen bij Samuël langs, maar ze zijn niet de beoogde kandidaat. Zeven is het getal van de mens. Onze weken gaan tot zeven. Wij komen niet verder. Dan beginnen we weer bij één. Het is ook in de Bijbel het getal van de volheid. Daarmee is alles gezegd. Zeven. David is de achtste zoon. Het is degene die je niet verwacht. Als de mens uitgeteld is. Dan krijgt God de ruimte.

Als je nadenkt over roeping. Wat wordt er van mij gevraagd in die leven? Let dan op het onverwachte. Juist als jouw mogelijkheden uitgeput lijken. Als jij het niet meer weet. Juist dan kan er zomaar iets op je pad komen. Of iemand. En dat hoeft dus niet groot hè. Niet verheven. Het kan ook *nét* een verandering van functie zijn, waardoor je ineens weer perspectief ziet ofzo.

Maar goed, in onze tekst moet er dus gewacht worden op de kleinste. Niemand kan verder zonder hem. Daarmee is deze geschiedenis zo'n prachtige aanwijzing voor Kerst. Want let goed op: we zijn in Betlehem. En de mens ziet geen mogelijkheden meer. Dit waren de zonen die Isai te bieden had. Dit is wat wij te berde brengen. Is het dan klaar? Nee, wacht, je kunt als mens wel uitgeteld zijn. Je kunt

niet verder. Totdat degene komt die God op het oog heeft. Ongedacht. Niet wat jij voor ogen had. Maar God zit in het hart van de zaak. En weet wat nodig is. Weet *wie* nodig is. En Hij zorgt dat het gebeurt. En opent de toekomst.

Daarna gaat dit verhaal van David als een soort van nachtkaaars uit, zo lijkt het. Ze dronken een glas, deden een plas en alles bleef zoals het was. David wordt gezalfd en zal koning worden, maar neemt vervolgens zijn dienstbare plaats bij de kudde weer in. Samuël vertrekt naar Rama alsof er niets gebeurd is. En toch gaat de kaars niet uit, maar wordt juist van extra zuurstof voorzien. De Geest blaast er nieuw leven in. God werkt in het verborgene, zoals we vorige week ook zagen. David is gezalfd en dan staat er:

Slide: Van toen af aan was David doordrongen van de geest van de HEER.

En ik denk dat je daar de clou hebt als het gaat om roeping. Ook vandaag. Kijk, voor David gold: hij krijgt die olie over zich heen. En dat voel je nog dagen. Dat ruik je nog tijden. Je kleren en je haar zijn vettig, de geur van zalfolie doordringt heel je omgeving. De schapen zullen wel ff gesnuffeld hebben. Wat is hier nu weer aan de hand? Er is echt iets gebeurd met David. Zijn leven wordt vanaf nu anders.

Sinds Pinksteren is de geest van de HEER veel algemener geworden. Uitgestort. Op alle vlees, zo staat in de Bijbel. Ieder mens. Begeesterd. Aangeblazen. Jij bent dus geroepen, net als David. Bij de zalving van David gaat het om het voortbestaan van Gods koninkrijk. Uiteindelijk is deze geschiedenis er op gericht, dat Jezus geboren gaat worden in datzelfde Betlehem. Daar wordt de weg voor vrij gemaakt.

Volgens mij is dát ook de roeping voor jou en mij.

Slide: Het gaat niet om de vraag: waar roept God mij?
Maar: hoe kan ik God dienen op de plek waar ik ben?

Gods koninkrijk, anderen dienen. Als vakkenvuller en als arts. Als koopman en als dominee. Als klusjesman en werktuigbouwkundige. Door omstandigheden kom je vaak in een rol die je niet van te voren bedacht had. En misschien ook niet gewenst. Denk aan Sinead O'Connor. Je deed je opleiding in het een en werd uiteindelijk werkzaam in een heel andere sector. Vraag niet te groot: is dit nou mijn roeping? Maar meer: wat is mijn roeping in deze rol?

Dat is het ook als het gaat om Gods plan met je leven. Daar wordt vaak groot over gesproken en gezongen. Uiteindelijk is het heel klein: op jouw plek het koninkrijk van Jezus bevorderen. Zorgen dat Hij zichtbaar wordt in hoe jij jouw taken vervult. David gaat weer terug achter de kudde. Op die plek dient hij God. Zo voert hij de taak die hem gegeven wordt uit. En ziet van vervolgens wel waar Gods weg hem verder naartoe leidt. Het is niet groter dan dat. Maar ook niet kleiner. Want juist op jouw plaats en voor de mensen die jij ontmoet kan het van grote betekenis zijn. Dan maakt het niet uit of je jong of oud bent, wat voor opleiding je volgde en welke taak je ook toebedeeld hebt gekregen. Op die plek Jezus leven. Dat is je roeping.

Amen